

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Unifikacija gospodarskih zbornic

Zbornične volitve so začasno odgodene — Minister trgovine lahko imenuje nove uprave — Uveden bo za vso državo sistem enotnih zbornic

Beograd, 17. aprila. Včeraj je bil članom vrhovnega zakonodajnega sveta dostavljen načrt uredbe o gospodarskih zbornicah. S to uredbo bo unificirana ureditev vseh gospodarskih zbornic v državi. Gre predvsem za vprašanje, kako bodo v bodoče urejene zbornice za trgovino, obrt in industrijo. Kakor znano, je v prečasnih krajih večinoma sistem enotnih zbornic za vse tri panoge, dočim imajo v Srbiji ločene zbornice za trgovino, obrt in industrijo. Tozadevno so se vršile že ponovno konference z zainteresiranimi krogi. Zatrjuje se, da je vladni projekt osvojil prečanski sistem ter bodo v bodoče vse zbornice v državi urejene po vzorcu ljubljanske odnosno zagrebske borze. Z novim zakonom bo enotno rešeno tudi vprašanje volilnega sistema, delokroga in načina poslovanja. Z uredbo, ki je predložena vrhovnemu zakonodajnemu svetu, so odgodene začasno vse volitve novih uprav, ne glede na to, ali je dosedanjim upravam že potekel mandat. Minister za trgovino pa se pooblašča, da po svoji uvidevnosti zamenja bodisi celotne uprave ali posamezne člane in imenuje nove.

Reorganizacija ministrstva pravde

Razdeljeno bo na štiri oddelke — Uredbe o reorganizaciji ministrstva bodo v kratkem objavljene

— Beograd, 17. aprila. V skoro vseh ministrstvih so že izdelane uredbe o njihovi reorganizaciji. Te uredbe bodo v kratkem objavljene v »Službenih Novinah«, kakor hitro jih bo odobril ministrski svet. O reorganizaciji ministrstva pravde je že izdelan definitivni načrt. To ministrstvo bo imelo štiri oddelke, in sicer: 1. za sestavo in izvrševanje zakonov, 2. civilno-pravni oddelek, 3. računsko-kazenski in 4. admini-

nistrativni oddelek. V prvem oddelku se bodo sprejemali in izdelovali zakonski načrti ter uredbe za izvrševanje zakonov. V drugem oddelku se bodo obravnavala vsa vprašanja mednarodnega pravnega značaja, pravne pomoči itd. Tretji se bo bavil z upravo kazenskih zavodov, z vzdrževanjem sodnijskih poslopij in z vsemi računskimi zadevami. V četrtem oddelku pa bodo združeni vsi pokrajinski oddelki.

Kako si predstavljajo Madžari revizijo zaščite narodnih manjšin

Po njihovem mnenju bi se morale revidirati vse mirovne pogodbe in vrniti k Madžarski tudi nemadžarske pokrajine

— Budimpešta, 17. aprila. Madžarska vlada je predložila glavnemu tajništvu Društva narodov daljši memorandum o manjšinski zaščiti. Spomenica naglašava važnost zavoda za pravno zaščito manjšin z madžarskega stališča. Trianonska pogodba je spravila tri in pol milijona madžarskega prebivalstva, to je 42 odstotkov današnjega števila duš na Madžarskem, pod tuje gospodanje. Razen tega je bilo odcepljenih mnogo prebivalcev, ki so bili nad 1000 let združeni z Madžarsko. Vse to bi bi-

lo treba z revizijo mirovnih pogodb popraviti.

— Ženeva, 17. aprila. Poljska spomenica o manjšinah in identične spomenice Male antante so bile danes izročene tajništvu Društva narodov. S tem je naraslo število spomenic, s katerimi se bo koncem aprila razen dosedanjih dokumentacij in nemškega ter kanadskega predloga bavil poročevalski odbor. O objavi teh spomenic pred posvetovanjem v poročevalskem odboru ne more biti govora.

Napetost med Perzijo in Rusijo

Rusija se protivi vsakemu vmešavanju Perzije v afganske zadeve in grozi z oboroženo intervencijo

— Pariz, 17. aprila. Po vestih iz Carigrada je sovjetski poslanik v Teheranu opozoril perzijsko vlado, da smatra sovjetska Rusija vsako vmešavanje Perzije v Afganistan za nedopustno ter bo v konkretnem primeru uporabila vsa sredstva, da to pre-

preči. V diplomatskih krogih smatrajo to obvestilo za nekako grožnjo z oboroženim napadom in sodijo, da lahko pride zaradi Afganistana med Perzijo in Rusijo še do resnejših konfliktov.

Pred rešitvijo reparacijskega problema

Uspešno napredovanje posvetovanj odbora strokovnjakov — Danes bo predložila Nemčija svoje predloge glede plačilne zmožnosti

— Pariz, 17. aprila. Na dopoldanski seji odbora reparacijskih strokovnjakov se je razpravljalo o vprašanju, ali bo Nemčija lahko vrnila plačila, ki jih zahteva zavezniški memorandum. Dr. Schacht je sporočil, da je včeraj sprejel o tem memorandumu v obliki note izčrpana pojasnila. Po tej seji odbora strokovnjakov se lahko smatra, da so govorice, da je nemška delegacija odklonila memorandum, čes da se o njem ne da razpravljati, popolnoma neosnovane. Seja je dalje dokazala, da se strokovnjaki držijo pri posvetovanjih slej ko prej zavezniškega memoranduma z dne 13. t. m. V zavezniških krogih vlada z dosedanjim razvojem posvetovanj zadovoljstvo, dasi ne prikrivajo, da je treba premisliti še znatne težave.

Dr. Schacht je v zvezi z ugovori nemške delegacije glede plačilne možnosti Nemčije obljubil za jutri številni memorandum, da omogoči nadaljevanje razprave. Pri tem je poudaril, da ne gre za novo vprašalno polo, temveč samo za sestavo vseh ugovorov, ki jih je Nemčija dvignila

proti ugotovitvam in zaključkom zavezniškega memoranduma. Dr. Schacht bo memorandum predložil danes popoldne. Memorandum obravnava celokupni gospodarski položaj Nemčije in z njim zvezane pogoje. Obenem vsebuje tudi točne številke. Z nemške strani pa se izrečejo poudarja, da tega memoranduma ni smatrati za nemški predlog.

Ameriška sodba o nemški križarki

— Washington, 17. aprila. Ameriški mornariški minister je izjavil, da je nemška oklopna križarka »A« čudež mornariške tehnike. Z zgradbo te ladje so bili ovrženi vsi predpisi in določbe o pomorski razorožitvi, ker predstavlja tako moderno in močno orožje, da prekaša vsako ameriško križarko. Nova nemška križarka pomenja pričetek nove dobe v gradnji vojnih ladij.

Stanovanjski zakon definitivno sestavljen

— Beograd, 17. aprila. Načelnik ministrstva za socialno politiko g. Hofmanović je po pooblastili ministra za socialno politiko izjavil novinarjem, da je stanovanjski zakon definitivno sestavljen in bo danes predložen ministrskemu predsedniku ter nato vrhovnemu zakonodajnemu svetu. Zakon bo še tekom tega tedna sankcioniran in takoj nato objavljen.

Ratifikacija pirotskih sporazumov

— Solija, 17. aprila. Belgarska brzojavna agencija demantira vest inozemskih listov o uspehu jugoslovnsko-bolgarske konference v Pirotu ter povdarja, da je bil nasprotno na tej konferenci dosežen sporazum v večini vprašanih, ki so se razpravljala, dočim se sedaj proučujejo sprejeti sklepi z namenom, da jih obe vladi čimprej ratificirata. Ratifikacija doseženega sporazuma bo v kratkem izvršena.

Zakon o Agrarni banki

— Beograd, 17. aprila. Kralj je danes podpisal zakon o privilegirani Agrarni banki. Zakon bo objavljen jutri v »Službenih Novinah«, danes opoldne pa bo izdan uradni komunikat.

Bernard Shaw potuje v Albanijo

— Trst, 17. aprila. Davi je došel semkaj znani angleški književnik Bernard Shaw. Popoldne bo nadaljeval potovanje v Albanijo, kjer namerava ostati delj časa v svrhu proučevanja tamošnjih razmer.

Preiskava proti morilcu Lerincu

Novi Sad, 16. aprila r. Po odredbi preiskovalnega sodnika je bil proglašen nad aretiranim Imro Lerincem, ki je umoril Sofijo Stevana Mijatovića iz Novega Sada, preiskovalni zapor. Pretekli teden je bilo izvršeno drugo zaslišanje aretirane Lerinca, da bi se točno ugotovili vzroki, zaradi katerih je izvršil omenjeni umor. Na kor se doznava, ozadje tega umora še ni popolnoma razjasnjeno, ker morilec neprestano zatrjuje, da je umoril Sofijo samo zato, ker je hotel priti do avtomobila, s katerim je nameraval odpeljati svojo zaročenko na morje. Zdi se, da je vse to fantazija oziroma pripovedka morilca, ker osebnost njegove zaročenke še ni ugotovljena in je sam potek zločina v nasprotju z njegovimi izpovedbami. Govorice, da bi bil Lerinc v kakršnikoli zvezi z umorom Toni Schlegla, pa so neosnovane.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.86, Berlin 13.485—13.515 (13.50), Budimpešta 9.9205, Bruselj 7.9074, Curih 1095.9, Dunaj 7.9817 do 8.0117 (7.9967), London 276.37, Newyork 56.82, Pariz 221.41—223.41 (222.41), Praga 168.07—168.87 (168.47), Trst 296.95 do 298.95 (297.95).

Efektii: Celjska 158 den., Ljubljanska Kredita 123 den., Prašedion 850 den., Kreditni zavod 170 den., Vevče 120 den., Ruše 250—260, Stavbna 50 den., Šešir 105 den.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.86, Berlin 13.50, Budimpešta 9.9205, Milan 297.95, London 276.37, Newyork 56.82, Pariz 222.41, Praga 168.47, Curih 1095.0.

Elektii: Vojna škoda 427.

INOZEMSKKE BORZE.

Curih: Beograd 9.1275, Dunaj 72.98, Budimpešta 90.55, Berlin 123.26, London 25.2175, Newyork 519.85, Pariz 20.29, Milan 27.20, Praga 15.38.

Amerika bo še bolj omečila priseljevanje

Hooverjevi predlogi za kongres — Povišane bodo tudi uvozne carine

— Washington, 17. aprila. Predsednik Hoover je v kratki spomenici za kongres formuliral številne naloge, ki jih bo moral izvršiti kongres. Poleg farmerskega pomožnega zakona je predvidel predsednik Hoover omejeno zvišanje uvoznih carin ter spremembo priseljeniške kvote. Nova razdelitev kvot

bo stopila baje že s 1. junijem v veljavo in omejila priseljeniško kvoto za vse narode. Glede vprašanja revizije ameriških uvoznih carin svari predsednik pred previsokimi carinskimi zapori, kar bi utegnilo škodovati ameriškem uvozu.

Trocki gre na Norveško?

Intervencija norveškega delavstva pri vladi — Prošnji bo bržkone ugodeno

— Oslo, 17. aprila. Na pobudo berlinskega odbora za pomoč Trockemu je posetila včeraj deputacija delavskih organizacij min. predsednika ter prosila v imenu celokupnega delavstva, naj bi vlada dovolila Trockemu naselje na Norveškem, ker je Nemčija odklonila zaprošeno dovoljenje. Ministrski predsednik je deputaciji izjavil, da bo pradoj predložil ministrskemu svetu, ki bo v prihodnjih dneh sklepal o tej zadevi. Po njegovem mnenju ne bo zadržkov, če se Trocki obveže, da ne bo vršil politične propagande. V tem primeru bi ga morala seveda tudi Norveška takoj izgnati.

Največje potniško letalo na svetu

Junkersove tovarne bodo v kratkem dokončale največje potniško letalo — Prostra bo za 30 potnikov.

— Frankfurt, 17. aprila. Tvarnica Junkersovih letal namerava v najkrajšem času preizkusiti nov tip vojaškega potniškega letala »38«. Novo letalo bo moglo nositi 30 potnikov ter bo doseglo 170 km brzine na uro. Širina kril znaša 44 m, njihova ploškev pa 290 m². Višina kril znaša 1.90 m.

Vsi štirje motorji so tako nameščeni, da se morejo neprestano kontrolirati ter tudi popravljati med vožnjo. V gornjem delu trupa so prostori za potnike, v spodnjem pa skladišče. Novo letalo bo največje potniško letalo na svetu.

Nevarna epidemija koz v Londonu

Doslej je obolelo že 127 oseb. — Strogi varnostni ukrepi na francoski obali.

— London, 17. aprila. Kljub vsem varnostnim ukrepom se epidemija koz še vedno širi. Doslej je bilo prejelanih v bolnišnice že 127 oseb, ki so obbolele na kozah. Epidemijo koz je povzročil parnik »Tuscania«, ki je prišel iz Indije. Na krovu parnika je obbolelo najprej nekaj potnikov in par mož posadke. Sedaj se pojavlja bolezen v raznih delih mesta, tako da je zelo težko preprečiti nadaljnjo širjenje. Francoska vla-

da je odredila najstrožje ukrepe v vseh luhah in poostrih zlasti kontrolo nad parniki, ki prihajajo iz Anglije. Angleške oblasti se pritožujejo, da so francoski varnostni ukrepi tako rigorozni, da na tem zelo trpi potniški promet med Anglijo in Francijo. Macdonald je zaradi tega stavil danes v spodnji zbornici vprašanje na vlado z zahtev, naj intervenera v Parizu, da se ti ukrepi primerno omilijo.

Nov mrzli val?

Berlinska vremenska postaja napoveduje nov mraz — V Nemčiji že pada sneg

Berlin, 17. aprila. Meteorologi napovedujejo nov val mraza in snega. To pot prihaja mraz iz Skandinavije, kjer je nastalo povsem zimsko vreme. Temperatura je po vsej Švedski padla pod ničlo in hud mraz je tekom včerajšnjega dne objel že severno obalo Nemčije in vzhodno Prusijo, kjer je zapadel nov sneg.

Nogometna tekma s smrtnim izidom

Golman je mesto po žogi udaril po glavi igralca in ga ubil

— Praga, 17. aprila. Pri nedeljski nogometni tekmi med Praha II. in Sparto (Vinohrad) je došlo do smrtnega slučaja, ki je vzbudil v Prazi mnogo sočustva, ker ni bil posledica kakšnega pretepa, temveč zgolj slučaj. Pred vrati igralcev Prahe je došlo do običajne gneče in ko je golman skušal odbiti žogo s pesmi, je udaril po naključju

po glavi igralca Aleksandra Svanberga, ki se je takoj zgrudil. Sicer je še vstal in celo igral do konca, po tekmi pa se je nenadoma zopet zgrudil na tla ter so ga morali nezvestnega prepeljati v bolnišnico, kjer je naslednjega dne umrl zaradi pretresa možganov.

Praški načrt za novo razdelitev valovnih dolžin v radiu

Praga, 17. aprila. d. Mednarodna radio-konferenca v Prazi je v soboto zaključila svoje delo. Med posamezne evropske države je razdelila 137 posebnih in 10 skupnih valovnih dolžin, ki so bile dodeljene posameznim radiofonskim postajam. Posebnih valov, ki jih sme uporabljati samo po ena postaja, je dobila naša država štiri in sicer 572, 429, 307 in 232 metrov. Druge države so dobile naslednje število posebnih valov: Rusija 20, Francija 13, Nem-

čija 12, Anglija 10, Poljska 7, Češkoslovaška 6, Italija 6, Švica 4, Rumunija 3, Madžarska 2, Bolgarija 1 itd. Skupne valove dolžine, ki jih lahko uporablja več postaj hkrati so: 453, 246, 218, 216, 207, 206, 204, 203 in 200 metrov.

Pravilnik o odvetniških zbornicah

Beograd, 16. aprila. Č. Pravilnik o odvetniških zbornicah je že izdelan in bo pojur trihinem objavljen.

Ekskurzija zagrebskih tehnikov
Zagreb, 16. aprila n. Prihodni teden odide 140 slušateljev zagrebske tehnične fakultete na 40-dnevno ekskurzijo v Češkoslovaško.

